ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Орхон аймгийн засаг даргын дэргэдэх Эрүүл мэндийн газрын 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: ОРА-2021/3/СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn
Орхон аймаг
2021 он

Орхон аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Ц.Нармандах
Утас:70358033 Цахим хаяг: narmandakhts@audit.gov.mn
Аудитын менежер: Б.Эрдэнэ
Утас: 70355805 Цахим хаяг: erdeneb@audit.gov.mn
Аудитор: Т.Болормаа
Утас: 70357955 Цахим хаяг:bolormaat@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт

Агуулга

1.Хараат бус аудиторын дүгнэлт 3
2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан 5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан 5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан 7
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан 9
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан 11
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 11
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан 11
3. Аудитын тайлан 12
3.1. Ерөнхий зүйл 12
3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй 12
3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, дотоод хяналт 12
3.4. Материаллаг байдал 13
3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд 13
3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт 7
3.7. Шилэн дансны мэдээлэл 15
3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 16
3.9. Аудитын илрүүлэлт 16
Залруулсан алдаа 16
Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил 16
Аудитын зөвлөмж 17
3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд 17
4. Менежментийн захидал 17
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт 19

1.Хараат бус аудиторын дүгнэлт

ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
61033 Орхон аймаг, Баян-Өндөр сум,
Урт булаг баг, Ханддоржийн
гудамж, Утас/Факс: 70359826
Цахим шуудан: orkhon@audit.gov.mn

2021.02.25 № 24

танай_____________-ны № _____________-т

ОРХОН АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ДЭРГЭДЭХ ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ГАЗРЫН ДАРГЫН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ Д.СҮХЭЭ ТАНАА

Аудитын санал дүгнэлт

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Орхон аймгийн засаг даргын дэргэдэх Эрүүл мэндийн газрын 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Аудитын гол асуудалд дурдсан алдаа, зөрчлийн үр нөлөөг эс тооцвол Орхон аймгийн засаг даргын дэргэдэх Эрүүл мэндийн газрын 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл материаллаг алдаагүй, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан холбогдох журамд нийцүүлэн үнэн зөв, шударга толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, гарын авлагын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Аудитын гол асуудал

1. Тус байгууллага нь 2020 оны үндсэн цалин болон нэмэгдэл цалингийн сангаас байгууллагын даргын 2020 оны 1 дүгээр сарын 24-ны өдрийн Б/04 дүгээр тушаалаар үндсэн цалингийн 40% буюу 316.6 мянган төгрөгөөр шагнасан, нэмэлт санхүүжилтийн данснаас 2020 оны 09 дүгээр сарын 03-ны өдрийн 65 тоот төлбөрийн хүсэлтээр Эрүүл мэндийн салбарын ажилчдын В вирусын шинжилгээний төлбөр 4,500.0 мянган төгрөг, нийт 4,816.6 мянган төгрөгийг олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 16.5.5-д “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, Сангийн сайдын 2014 оны 03 дугаар сарын 14-ны өдрийн “Эдийн засгийн ангилал” батлах тухай 55 дугаар тушаалын “210101-Цалингийн сүлжээ болон бусад холбогдох эрх зүйн актын дагуу тогтоон олгож

D:\my doc \albanbichig\ 2021-A4.doc

байгаа албан тушаалын үндсэн цалин, 210102-Төрийн албаны тухай хууль болон бусад хууль тогтоомжийн дагуу олгож байгаа нэмэгдэл цалингууд, тухайлбал онцгой нөхцөлийн, ажилласан хугацааны, зэрэг дэвийн, мэргэжлийн зэргийн, ур чадварын, дэвтэр зассан, анги удирдсан, цолны цалин гэх мэт үндсэн цалингаас хувиар бодож буюу үнэмлэхүй хэмжээгээр тогтоон олгож байгаа нэмэгдлүүд багтана" заалттай нийцэхгүй, иж бүрэн байдал, үнэн зөв байдал гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

2. Байгууллагын ажилтнуудад илүү цагийн хөлс олгохдоо 2020 оны 02 сард 31.5 мянга, 2020 оны 06 сард 100.6 мянга нийт 132.1 мянган төгрөгийн илүү цаг ажилласны хөлсийг 2 ажилтанд буруу, илүү тооцоолж олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16.5.5-д "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах" заалттай нийцэхгүй, иж бүрэн байдал, үнэн зөв байдал гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

3. Тус байгууллага нь 2021 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 01/66 тоот албан бичгээр санхүүгийн тайлан, бусад шаардлагатай харилцахын баримт, материалыг ирүүлэхдээ тээвэр шатахуун, үндсэн хөрөнгийн бүртгэл хөтлөлтийн анхан шатны баримтыг Төрийн аудитын байгууллагад ирүүлээгүй, байгууллагын нярав нь 2021 оны 02 дугаар сарын 22-ны өдөр архивын нэгж болгож үдээгүй задгай, эмх цэгцгүй баримт авчирсан нь аудитын үйл ажиллагаанд саад учруулсан, албан үүргээ биелүүлээгүй нь Төрийн аудитын тухай хуулийн 15.1.1-д " шаардлагатай мэдээлэл, баримт бичгийг хэлбэрээс нь үл хамааран шалгагдагч этгээд, аудитад хамрагдагч болон холбогдох бусад байгууллага, албан тушаалтнаас тогтоосон хугацаанд, үнэ төлбөргүйгээр гаргуулах, хуулбарлаж авах" заалттай нийцэхгүй, тохиолдсон байх, үнэн зөв байдал батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан холбогдох журам, зааврын дагуу үнэн зөв, шударга бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсч болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтуудыг хэрэгжүүлэх хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан нь бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар түүнийг бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ГАЗРЫН ДАРГА БӨГӨӨД
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ц.НАРМАНДАХ

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**215,762,832.89**	**392,809,373.95**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	5,745,500.00	3,637,036.00
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	5,745,500.00	3,637,036.00
3121	**Төгрөг**	5,745,500.00	3,637,036.00
31214	Бусад төсөл, нөөцийн харилцах	5,745,500.00	3,637,036.00
33	**АВЛАГА**	5,010,615.66	75,017,082.66
335	**Бусад авлага**	5,010,615.66	75,017,082.66
3351	Байгууллагаас авах авлага	1,221,563.57	71,228,030.57
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	3,789,052.09	3,789,052.09
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	205,006,717.23	314,155,255.29
351	**Түүхий эд материал**	154,535,949.67	261,486,287.73
35110	Тусгай зориулалттай материал	25,837,706.90	40,377,316.90
35130	Эм боох материал	128,698,242.77	221,108,970.83
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	2,225,900.00	2,200,600.00
354	**Хангамжийн материал**	48,244,867.56	50,468,367.56
35410	Бичиг хэргийн материал	737,700.00	872,700.00
35420	Аж ахуйн материал	11,202,901.00	10,742,251.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	2,405,500.00	3,659,500.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	41,520.00	1,336,670.00
35470	Бусад хангамжийн материал	33,857,246.56	33,857,246.56
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**4,845,197,043.90**	**4,722,993,375.33**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	4,845,197,043.90	4,722,993,375.33
392	**Биет хөрөнгө**	4,346,707,262.05	4,225,048,375.33
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	4,066,290,222.83	4,087,492,222.83
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(132,744,208.92)	(207,202,041.30)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	203,616,434.00	203,616,434.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(80,561,527.82)	(103,581,837.98)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	436,732,922.83	447,009,813.83
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(217,866,293.73)	(263,911,096.64)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	77,771,338.84	77,771,338.84
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(32,675,158.08)	(39,571,479.03)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	28,862,043.42	28,862,043.42
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,718,511.32)	(5,437,022.64)
393	**Биет бус хөрөнгө**	498,489,781.85	497,945,000.00
39301	Програм хангамж	8,332,711.40	8,332,711.40
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(7,337,929.55)	(7,882,711.40)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	497,495,000.00	497,495,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**5,060,959,876.79**	**5,115,802,749.28**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**-**	**70,006,467.00**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	-	70,006,467.00
413	**Өглөг**	-	70,006,467.00
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	-	49,119,163.00

41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	-	6,539,000.00
4136	**Бусад өглөг**	-	14,348,304.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	-	11,548,304.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	-	2,800,000.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**5,060,959,876.79**	**5,045,796,282.28**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	5,060,959,876.79	5,045,796,282.28
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	2,574,782,656.30	2,574,782,656.30
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	1,573,610,326.07	1,558,446,731.56
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,573,610,326.07	1,573,610,326.07
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(15,163,594.51)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	912,566,894.42	912,566,894.42
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**5,060,959,876.79**	**5,115,802,749.28**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**1,685,216,865.59**	**3,130,979,135.56**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**525,658,411.59**	**1,308,211,047.56**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	436,557,336.59	1,276,732,156.56
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	430,811,836.59	1,276,732,156.56
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	3,250,000.00	1,570,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	383,230.00	137,110.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	427,178,606.59	1,275,025,046.56
120009	Бусад орлого	5,745,500.00	-
122	**Тусламжийн орлого**	89,101,075.00	31,478,891.00
122001	Хандив тусламж /дотоод/	89,101,075.00	31,478,891.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**1,159,558,454.00**	**1,822,768,088.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	1,086,976,500.00	1,433,663,700.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,086,976,500.00	1,433,663,700.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	72,581,954.00	389,104,388.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	18,601,384.00	17,638,200.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	27,820,000.00	139,994,448.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	25,100,570.00	230,151,740.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,060,000.00	1,320,000.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**1,304,733,096.98**	**2,378,190,908.58**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,304,733,096.98**	**2,378,190,908.58**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	690,950,070.88	1,577,523,645.44
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	339,773,437.87	638,181,422.00
210101	Үндсэн цалин	231,687,855.00	344,573,583.00
210102	Нэмэгдэл	54,835,317.87	229,325,347.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	35,597,600.00	34,663,875.00
210104	Урамшуулал	17,652,665.00	29,618,617.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	42,419,952.48	71,387,225.66
210201	Тэтгэврийн даатгал	28,292,103.56	50,420,105.81
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,662,786.22	4,193,423.91
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,328,482.52	5,241,779.89
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	658,136.63	1,048,355.97
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,478,443.55	10,483,560.08
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	27,668,632.75	25,526,169.70
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,702,001.30	2,926,719.64
210302	Түлш, халаалт	7,105,340.85	2,410,550.06
210303	Цэвэр, бохир ус	3,134,890.60	2,329,060.00
210304	Байрны түрээс	14,726,400.00	17,859,840.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	34,851,054.28	25,700,891.50
210401	Бичиг хэрэг	9,240,630.00	5,038,650.00
210402	Тээвэр, шатахуун	15,111,260.00	11,077,980.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,120,119.28	7,484,311.50

210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	-	455,060.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	798,110.00	1,644,890.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	3,580,935.00	-
2105	**Нормативт зардал**	13,561,900.00	575,000,366.01
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	11,602,500.00	568,827,916.01
210502	Хоол, хүнс	580,000.00	6,122,450.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,379,400.00	50,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	10,857,600.00	22,175,521.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	11.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	-	10,280,000.00
210604	Урсгал засвар	10,857,600.00	11,895,510.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	5,707,300.00	2,940,300.00
210702	Дотоод албан томилолт	5,707,300.00	2,940,300.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	44,736,838.00	42,346,454.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	40,830,782.00	38,069,304.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	620,000.00	990,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	156,816.00	1,452,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	55,980.00	179,950.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	33,000.00	55,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,209,560.00	769,500.00
210807	Газрын төлбөр	830,700.00	830,700.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	171,373,355.50	174,265,295.57
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	10,732,625.04	19,543,036.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,019,600.00	1,039,700.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	157,621,130.46	153,682,559.57
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	613,783,026.10	800,667,263.14
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	611,804,619.00	775,645,381.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	462,036,700.00	398,199,500.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	139,260,800.00	297,342,300.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	10,507,119.00	80,103,581.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	1,978,407.10	25,021,882.14
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,978,407.10	25,021,882.14
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**380,483,768.61**	**752,788,226.98**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	308,063,381.42	767,951,821.49
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	308,063,381.42	767,951,821.49
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	(308,063,381.42)	(767,951,821.49)
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**72,420,387.19**	**(15,163,594.51)**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**1,191,115,819.00**	**1,845,220,966.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**8,995,500.00**	**1,570,000.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	8,995,500.00	1,570,000.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	3,250,000.00	1,570,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	3,250,000.00	1,570,000.00
120009	Бусад орлого	5,745,500.00	-
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**1,182,120,319.00**	**1,843,650,966.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	1,086,976,500.00	1,433,663,700.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,086,976,500.00	1,433,663,700.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	72,581,954.00	389,104,388.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	18,601,384.00	17,638,200.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	27,820,000.00	139,994,448.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	25,100,570.00	230,151,740.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,060,000.00	1,320,000.00
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	22,561,865.00	20,882,878.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	22,561,865.00	20,882,878.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**1,174,306,419.00**	**1,847,329,430.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,174,306,419.00**	**1,847,329,430.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**537,961,527.90**	**956,842,821.86**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	339,390,207.87	601,792,466.00
210101	Үндсэн цалин	208,306,849.00	292,825,206.00
210102	Нэмэгдэл	70,675,274.00	246,521,365.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	37,867,908.87	40,971,594.00
210104	Урамшуулал	22,540,176.00	21,474,301.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	42,542,700.00	58,519,908.66
210201	Тэтгэврийн даатгал	27,129,100.00	40,763,908.66
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,853,400.00	4,439,000.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,082,700.00	3,551,300.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	770,700.00	887,700.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,706,800.00	8,878,000.00
210206	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/		
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	27,668,632.75	25,526,169.70
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,702,001.30	2,926,719.64
210302	Түлш, халаалт	7,105,340.85	2,410,550.06
210303	Цэвэр, бохир ус	3,134,890.60	2,329,060.00
210304	Байрны түрээс	14,726,400.00	17,859,840.00

2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	30,241,069.28	26,873,411.50
210401	Бичиг хэрэг	8,745,530.00	4,766,750.00
210402	Тээвэр, шатахуун	14,476,970.00	12,056,740.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,120,119.28	7,304,311.50
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	-	455,060.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	898,450.00	2,290,550.00
2105	**Нормативт зардал**	13,571,650.00	158,804,030.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	11,594,850.00	152,581,580.00
210502	Хоол, хүнс	580,000.00	5,722,450.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,396,800.00	500,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	17,824,200.00	20,075,760.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	4,755,000.00	2,880,000.00
210602	Тавилга	1,230,200.00	-
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,605,400.00	5,015,750.00
210604	Урсгал засвар	10,233,600.00	12,180,010.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	5,707,300.00	2,940,300.00
210702	Дотоод албан томилолт	5,707,300.00	2,940,300.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	44,736,838.00	39,128,140.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	40,830,782.00	33,890,200.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	620,000.00	990,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	156,816.00	1,452,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	55,980.00	179,950.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	33,000.00	55,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,209,560.00	1,730,290.00
210807	Газрын төлбөр	830,700.00	830,700.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	16,278,930.00	23,182,636.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	13,259,330.00	21,371,636.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,019,600.00	1,811,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**636,344,891.10**	**890,486,608.14**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	634,366,484.00	795,458,259.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	22,561,865.00	20,882,878.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	462,036,700.00	398,199,500.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	139,260,800.00	297,342,300.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	10,507,119.00	79,033,581.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	1,978,407.10	95,028,349.14
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,978,407.10	95,028,349.14
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**16,809,400.00**	**(2,108,464.00)**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**11,063,900.00**	**-**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**11,063,900.00**	**-**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	11,063,900.00	-
223001	Бусад хөрөнгө	11,063,900.00	-

6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**(11,063,900.00)**	**-**
7	**САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**	**-**	**-**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	5,745,500.00	(2,108,464.00)
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		5,745,500.00
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	5,745,500.00	3,637,036.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	**2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	2,574,782,656.30	912,566,894.42	1,573,610,326.07	5,060,959,876.79
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**2,574,782,656.30**	**912,566,894.42**	**1,573,610,326.07**	5,060,959,876.79
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	-	-	-
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	-	-	-	-
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөгүй олз, гарз	-	-	-	-
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	-	-
C08	**2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**2,574,782,656.30**	**912,566,894.42**	**1,573,610,326.07**	5,060,959,876.79
D01	**2020 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**2,574,782,656.30**	**912,566,894.42**	**1,573,610,326.07**	5,060,959,876.79
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**2,574,782,656.30**	**912,566,894.42**	**1,573,610,326.07**	5,060,959,876.79
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөгүй олз, гарз	-	-	-	-
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	-	-	-	-
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(15,163,594.51)	(15,163,594.51)
D09	**2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**2,574,782,656.30**	**912,566,894.42**	**1,558,446,731.56**	5,045,796,282.28

3.Аудитын тайлан

3.1. Ерөнхий зүйл

Орхон аймгийн засаг даргын дэргэдэх Эрүүл мэндийн газрын 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүгнэлтийг даргын үүрэг гүйцэтгэгч Д.Сүхээ танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтад хийсэн үнэлгээ, аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал бүхий аудитын дүгнэлт түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан толилуулав.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээдэд батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу үр ашигтай зарцуулах талаар өгсөн зөвлөмжүүдийг менежментийн захидалд тусгасан болно.

Аудитыг 2021 оны 01 дүгээр сарын 25-наас 2021 оны 02 дугаар сарын 25–ны хооронд Орхон аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Т.Болормаа хариуцаж хэрэгжүүлэв.

3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Орхон аймгийн засаг даргын дэргэдэх Эрүүл мэндийн газрын үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

- Нийтийн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг тэргүүлэх чиглэл болгон хөгжүүлж, олон улсын чанарын удирдлагын тогтолцоог нэвтрүүлнэ.
- Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг иргэн бүрт хүргэхэд оновчтой, цогц бодлогоор удирдан зохион байгуулж, олон улсын түвшинд хүрсэн манлайлагч байгууллага болно.

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд өөрчлөлт ороогүй байна.

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

Орхон аймгийн засаг даргын дэргэдэх Эрүүл мэндийн газрын санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

Аймгийн Санхүү хяналт, дотоод аудитын албанаас 2019 оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд хяналт хэрэгжүүлж, 2,395.9 мянган төгрөгийн зөрчилд 2 төлбөрийн акт, нягтлан бодох бүртгэлийн бүртгэл хөтлөлт, хяналттай холбоотой зөрчилд 1 албан шаардлага, байгууллагын дотоод журамтай холбоотой нэг зөвлөмж өгсөн байна.

Дээрх зөрчил дутагдлыг арилгах талаар 11 хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө гарган ажиллаж 2,395.9 мянган төгрөгийн төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилтийг 91.4% биелэлтийг хангаж ажилласан талаарх тайланг Санхүү хяналт, дотоод аудитын албанд хүргүүлсэн байна.

3.4. Материаллаг байдал

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт орлогыг сонгож, эрсдэлийн түвшинг "дунд" гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшинг 2020 оны эхний хагас жилийн санхүүгийн тайлангийн нийт орлогын 952,367.3 мянган төгрөгөөс 1 хувиар тооцон 9,523.7 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тооцсон.

Гүйцэтгэлийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшинг 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн нийт орлогын 3,130,979.1 мянган төгрөгөөс 1 хувиар тооцон 31,309.8 мянган төгрөг болгон материаллаг байдлыг өөрчилсөн.

3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд

Орхон аймгийн засаг даргын дэргэдэх Эрүүл мэндийн газрын 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаар хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 122,263.7 мянган төгрөгөөр буюу 2.6 хувиар буурсан байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан авлага, бараа материал, өглөгийн данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1.00	2.00	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	5,745.50	3,637.04	-2,108.46
Авлага	5,010.60	75,017.08	70,006.48
Урьдчилгаа			-
Бараа материал	205,006.70	314,155.25	109,148.55
Үндсэн хөрөнгө	4,845,197.04	4,722,933.37	-122,263.67
Нийт хөрөнгө	5,060,959.87	5,115,802.74	54,842.87
Өр төлбөр	-	70,006.46	70,006.46
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	2,574,782.70	2,574,782.70	-
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	5,060,959.87	5,115,802.74	54,842.87

Мөнгөн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 3,637.04 мянган төгрөг болж 2,108.46 мянган төгрөгөөр буурсан нь ахмадын сангаас зарцуулснаас шалтгаалжээ.

Авлага дансны үлдэгдэл 75,017.08 мянган төгрөг болж 70,006.48 мянган төгрөгөөр өссөн нь цалин болон НДШ, бусад зардлын тооцооны гүйлгээг хийгээгүй байхад Сангийн яам татсанаас авлага нэмэгдсэн байна.

Авлага дансны үлдэгдэлд 2002-2003 онуудад үүссэн, он удаан жил болсон хувь хүнээс авах авлага 3,789.1 мянга, бусад зардлын тооцооны 1,221.6 мянга нийт 5,010.6 мянган төгрөгийн авлага байна.

Нийт авлагаас баргадах боломжгүй эрсдэлтэй 5,010.6 мянган төгрөгийн авлага байна. Энэ нь найдваргүй авлага үүсэх үр дагавартай байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 314,155.25 мянган төгрөг болж 109,148.55 мянган төгрөгөөр өссөн нь Ковид-19 цар тахалтай холбоотойгоор 185,207.8 мянган төгрөгийн бараа материал худалдан авч, 1,233,678.4 мянган төгрөгийн барааг хандиваар, 41,346.6 мянган төгрөгийн барааг шилжүүлэн авснаас шалтгаалжээ.

Оны эцэст түргэвчилсэн оношлуурын төлбөр 84,693.0 мянга, нэг удаагийн хамгаалах хэрэгсэл, халдваргүйтгэлийн бодисын 15,881.6 мянга, нийт 100,574.6 мянган төгрөгийн худалдан авалт хийж бараа материалын нөөц үүсгэсэн нь Ковид-19 цар тахлын бэлэн байдлыг хангахтай холбоотой байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 4,722,933.4 мянган төгрөг болж 122,263.7 мянган төгрөгөөр буурсан нь тайлант оны элэгдлийн зардал 153,682.6 мянган төгрөг бүртгэгдсэнээс шалтгаалжээ. Үндсэн хөрөнгийн данс нь хөрөнгө оруулалтаар 21,202.0 мянган төгрөг, хандиваар болон үнэ төлбөргүй шилжиж ирсэн 10,276.9 мянган төгрөг, нийт 31,478.9 мянган төгрөгийн хөрөнгө нэмэгдсэн байна.

Үндсэн хөрөнгө үнэ төлбөргүй шилжүүлсэн, акталсан хөрөнгө тайлант онд бүртгэгдээгүй байна.

Бусад үндсэн хөрөнгө 28,862.0 мянга, программ хангамж 8,332.7 мянга, бусад биет бус хөрөнгө 497,495.0 мянган төгрөгийн хөрөнгөд тайлант онд өөрчлөлт ороогүй.

Өр төлбөр дансны үлдэгдэл 70,006.46 мянган төгрөг болж 70,006.46 мянган төгрөгөөр өссөн нь 2020 оны 12 дугаар сард зарим гүйлгээг хийгдээгүй байхад Сангийн яамнаас дансны үлдэгдлийг татсанаас шалтгаалжээ.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 2,574,782.6 мянган төгрөгт өөрчлөлт ороогүй байна.

Орхон аймгийн засаг даргын дэргэдэх Эрүүл мэндийн газрын санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 1,445,762.2 мянган төгрөгөөр буюу 85.7 хувиар өссөн байна.

Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого, урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилтийн орлого байна. Энэ нь санхүүжилтийн орлого 663,209.6 мянга, үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого 847,846.5 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

Нийт зардал өмнөх оноос 1,073,457.8 мянган төгрөгөөр буюу 82.2 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан цалин, нормативт зардал, тэтгэмжийн зардлууд байна.

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн шууд захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2020 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 1,253,705.4 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 1,253,705.4 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 179,958.3 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж улсын төсвөөс санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 1,433,663.7 мянган төгрөгөөр, үндсэн үйл ажиллагааны орлогыг 1,570.0 мянга нийт 1,435,233.7 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Төсвийн төсөл болон өмнөх оны баталсан төсвөөс материаллаг өөрчлөлттэй нь эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл 98,580.0 мянга, эд хогшил худалдан авах зардлыг 10,573.9 мянга, бараа үйлчилгээний бусад зардал 6,250.6 мянга, нийгмийн халамжийн тэтгэвэр тэтгэмжийг 156,551.7 мянган төгрөгөөр нэмж баталсан байна.

Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 5 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 1,435,233.7 мянган төгрөгийн төсөв баталснаас 1,433,663.7 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс 1,570.0 мянган төгрөгийг үндсэн үйл ажиллагааны орлогоор санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 1,433,663.7 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлого 1,570.0 мянган төгрөг, нийт 1,435,233.7 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж, урсгал үйл ажиллагаанд 1,412,823.8 мянган төгрөгийг зарцуулж 24,518.3 мянган төгрөгийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 1,412,823.8 мянган төгрөг буюу 98.5 хувьтай байгаа нь ажил олгогчийн нийгмийн даатгалын шимтгэлийг 5,332.3 мянган төгрөгөөр, эд хогшил, урсгал засварын зардлыг 15,881.8 мянган төгрөгөөр, бараа үйлчилгээний бусад зардлыг 1,117.9 мянган төгрөгөөр хэмнэж зарцуулсантай холбоотой байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр харуулсан мэдээллийг энэ тайлангийн 4.5-д харуулав.

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Хандив тусламжаар Засгийн газрын нөөц сан 139,994.4 мянга, дээд шатны төсвийн захирагчаас 230,151.7 мянга, үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 1,320.0 мянга, хандив тусламж 17,638.2 мянга нийт 389,104.3 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлжээ.

Үүнээс цалин урамшуулалд 149,009.8 мянга, хангамж бараа материалын зардалд 2,032.8 мянга, нормативт зардалд 60,110.9 мянга, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамжид 29,570.2 мянга, бусад урсгал шилжүүлэг 73,206.7 мянга нийт 313,930.4 мянган төгрөгийг зарцуулж, үлдэгдэл 70,510.0 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлжээ.

<u>Ковид-19 цар тахал</u>: Эрүүл мэндийн яамнаас Ковид-19 цар тахалтай тэмцэхэд халдварын голомтот бүсэд үүрэг гүйцэтгэж буй эмч, эмнэлгийн ажилтнуудад урамшуулал, илүү цагийн хөлс 228,650.0 мянган төгрөгийг нэмэлт санхүүжилтийн дансаар дамжуулан олгосон байна.

Орхон аймгийн засаг даргын дэргэдэх Эрүүл мэндийн газар нь Ковид-19 цар тахалтай холбоотойгоор хувийн хэвшлийн эмнэлгээс 2,700.0 мянга, шүдний холбооноос 3,000.0 мянга нийт 5,700.0 мянган төгрөгийн хандив авсан.

Короновирусын халдварын сэргийлэлт, хяналтын сургалтын зардалд 5,509.5 мянга, халдвар хамгааллын хэрэгсэл 3,263.6 мянга, нийт 8,773.1 мянган төгрөг зарцуулсан байна.

3.7. Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 149 мэдээллээс хугацаандаа оруулсан 147 мэдээллийг байршуулсан, хугацаа болоогүй 2 мэдээллийг байршуулаагүй байна.

Шилэн дансны мэдээлэл Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 8.1-д "Энэ хуулийн 23.8-д заасан журамд заасны дагуу албан тушаалтан захиргааны шийдвэр гаргах,

удирдах, хяналт, шалгалт хийх, хариуцлага хүлээлгэх, гэрээ байгуулах, эдгээрийг хэлэлцэх, бэлтгэх, оролцохын өмнө тус бүр ашиг сонирхлын зөрчилгүй гэдгээ илэрхийлсэн мэдэгдэл гаргана" гэж заасны дагуу тушаал шийдвэр өмч хөрөнгө захиран зарцуулахтай холбоотой шийдвэрт ашиг сонирхлын мэдүүлэг гаргаагүй байна.

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар итгэл үзүүлсэн тул зөвлөмжийн хэрэгжилт бүртгэгдээгүй байна.

3.9. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 4,754,387.6 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 7,328.5 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, 132.1 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 акт тогтоож, 4,816.6 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 албан шаардлага хүргүүлж, 4,735,753.4 мянган төгрөгийн зөрчилд сахилгын шийтгэл ногдуулахаар 1 албан шаардлага, 6,357.0 мянган төгрөгийн алдаа зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 4 зөвлөмж өглөө.

Залруулсан алдаа

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын алдаатай дараах залруулгыг санхүүгийн тайланд тусгаж, баталгаажуулав. Үүнд:

1. Бараа материалыг үнэ төлбөргүй шилжүүлсэн 870.0 мянган төгрөгөөр дутуу илэрхийлэгдсэн.
2. Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн цалингийн зардал 5,782.7 мянгаар буруу илэрхийлэгдсэн.
3. Хоол хүнсний зардал 675.9 мянган төгрөгөөр дутуу илэрхийлэгдсэнийг тус тус аудитын явцад залруулга хийсэн.

Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил

Аудитаар 4,747,059.1 мянган төгрөгийн залруулагдаагүй алдаа, зөрчил илэрснээс 132.1 мянган төгрөгийн зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, 4,816.6 мянган төгрөгийн 1 албан шаардлага, 4,735,753.4 мянган төгрөгийн зөрчилд хариуцлага тооцуулах санал хүргүүллээ. Үүнд:

1. Тус байгууллага нь 2020 оны үндсэн цалин болон нэмэгдэл цалингийн сангаас байгууллагын даргын 2020 оны 1 дүгээр сарын 24-ны өдрийн Б/04 дүгээр тушаалаар үндсэн цалингийн 40% буюу 316.6 мянган төгрөгөөр шагнасан, нэмэлт санхүүжилтийн данснаас 2020 оны 09 дүгээр сарын 03-ны өдрийн 65 тоот төлбөрийн хүсэлтээр Эрүүл мэндийн салбарын ажилчдын В вирусын шинжилгээний төлбөр 4,500.0 мянган төгрөг, нийт 4,816.6 мянган төгрөгийг олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 16.5.5-д “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, Сангийн сайдын 2014 оны 03 дугаар сарын 14-ны өдрийн “Эдийн засгийн ангилал” батлах тухай 55 дугаар тушаалын “210101-Цалингийн сүлжээ болон бусад холбогдох эрх зүйн актын дагуу тогтоон олгож байгаа албан тушаалын үндсэн цалин, 210102-Төрийн албаны тухай хууль болон бусад хууль тогтоомжийн дагуу олгож байгаа нэмэгдэл цалингууд, тухайлбал онцгой нөхцөлийн, ажилласан хугацааны, зэрэг дэвийн, мэргэжлийн зэргийн, ур чадварын, дэвтэр зассан, анги удирдсан, цолны цалин гэх мэт үндсэн цалингаас хувиар бодож буюу үнэмлэхүй хэмжээгээр тогтоон олгож байгаа нэмэгдлүүд багтана” заалттай нийцэхгүй, иж бүрэн байдал, үнэн зөв байдал гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.
   <u>Шийдвэрлэсэн нь:</u> Албан шаардлага хүргүүлэв.
2. Байгууллагын ажилтнуудад илүү цагийн хөлс олгохдоо 2020 оны 02 сард 31.5 мянга, 2020 оны 06 сард 100.6 мянга нийт 132.1 мянган төгрөгийн илүү цаг ажилласны хөлсийг 2 ажилтанд буруу, илүү тооцоолж олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1-д “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, 16.5.5-д

"батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах" заалттай нийцэхгүй, иж бүрэн байдал, үнэн зөв байдал гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөрийн акт тогтоов.

3. Тус байгууллага нь 2021 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 01/66 тоот албан бичгээр санхүүгийн тайлан, бусад шаардлагатай харилцахын баримт, материалыг ирүүлэхдээ тээвэр шатахуун, үндсэн хөрөнгийн бүртгэл хөтлөлтийн анхан шатны баримтыг Төрийн аудитын байгууллагад ирүүлээгүй, байгууллагын нярав нь 2021 оны 02 дугаар сарын 22-ны өдөр архивын нэгж болгож үдээгүй задгай, эмх цэгцгүй баримт авчирсан нь аудитын үйл ажиллагаанд саад учруулсан, албан үүргээ биелүүлээгүй нь Төрийн аудитын тухай хуулийн 15.1.1-д " шаардлагатай мэдээлэл, баримт бичгийг хэлбэрээс нь үл хамааран шалгагдагч этгээд, аудитад хамрагдагч болон холбогдох бусад байгууллага, албан тушаалтнаас тогтоосон хугацаанд, үнэ төлбөргүйгээр гаргуулах, хуулбарлаж авах" заалттай нийцэхгүй, тохиолдсон байх, үнэн зөв байдал батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Сахилгын хариуцлага тооцуулах албан шаардлага хүргүүлэв.

Аудитын зөвлөмж

Аудитаар илэрсэн 6,357.0 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчилд 4 зөвлөмж өгч, менежментийн захидалд тусгав.

3.10. БАЛАНСЫН ДАРААХ ҮЙЛ ЯВДАЛ БОЛОН ДАРААГИЙН АУДИТААР АВЧ ҮЗЭХ АНХААРАЛ ТАТАХУЙЦ БУСАД ЧУХАЛ АСУУДЛУУД

4. Менежментийн захидал

Менежментийн захидалд цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

Балансын данстай холбоотой асуудал

1.1. *Илрүүлэлт:* Цалингийн өглөг 36,251.8 мянга, НДШ-ийн өглөг 12,867.3 мянга, шуудан холбооны өглөг 180.0 мянга, хоолны өглөг 400.0 мянга, эмийн өглөг 5,959.0 мянга, байгууллагад өгөх өглөг 11,548.3 мянга, хувь хүмүүст өгөх өглөг 2,800.0 нийт 70,006.5 мянган төгрөгийн өглөг нэмж бүртгэгдсэн бол авлага дансанд бусад зардлын тооцооны авлага 71,228.03 мянган төгрөгөөр нэмэгдэж 75,017.1 мянга болсон.

1.2. *Эрсдэл:*Найдваргүй авлага үүсэх

1.3. Өгсөн зөвлөмж:Төсвийн тухай хуулийн 6.4.8 дах заалтын дагуу төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх

1.4. *Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар:* Орхон аймгийн засаг даргын дэргэдэх Эрүүл мэндийн газрын 2021 оны 02 дугаар сарын 25-ны өдрийн 01/166 тоот албан бичгээр хариу ирүүлсэн.

2.Шилэн данстай холбоотой асуудал

2.1. Илрүүлэлт: Шилэн дансны мэдээлэл Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 8.1-д "Энэ хуулийн 23.8-д заасан журамд заасны дагуу албан тушаалтан захиргааны шийдвэр гаргах, удирдах, хяналт, шалгалт хийх, хариуцлага хүлээлгэх, гэрээ байгуулах, эдгээрийг хэлэлцэх, бэлтгэх, оролцохын өмнө тус бүр ашиг сонирхлын зөрчилгүй гэдгээ илэрхийлсэн мэдэгдэл гаргана" гэж заасны дагуу тушаал шийдвэр өмч хөрөнгө захиран зарцуулахтай холбоотой шийдвэрт ашиг сонирхлын мэдүүлэг гаргаагүй байна.

2.2. Эрсдэл: Ашиг сонирхлын зөрчил үүсэх

2.3. Өгсөн зөвлөмж: Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуульд заасны дагуу тушаал шийдвэр өмч хөрөнгө захиран зарцуулахтай холбоотой шийдвэр гаргахдаа ашиг сонирхлын мэдүүлэг гаргаж, баталгаажуулж, шилэн дансанд мэдээлж байх.

2.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар: Орхон аймгийн засаг даргын дэргэдэх Эрүүл мэндийн газрын 2021 оны 02 дугаар сарын 25-ны өдрийн 01/166 тоот албан бичгээр хариу ирүүлсэн.

3.Байгууллагын үндсэн болон туслах үйл ажиллагаатай холбоотой асуудал

3.1. Илрүүлэлт: Нэмэлт санхүүжилтийн данснаас 2020 оны 5 дугаар сарын 11-ны өдөр “Голден мед” ХХК-аас халдвар хамгааллын хэрэгсэл худалдан авахдаа нэг удаагийн маскыг зах зээлийн үнээс өндрөөр буюу нэг ширхгийг нь 800 төгрөгөөр 500 ш-ийг нийт 400.0 мянган төгрөгөөр худалдан авсан.

3.2. Эрсдэл: Ашиг сонирхлын зөрчил үүсэх, төсөвт үрэлгэн хандах

*3.3. Өгсөн зөвлөмж:*Бараа бүтээгдэхүүн худалдан авахдаа зах зээлийн үнэтэй уялдуулан судалгаа тооцоолол хийж байх

Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар: Орхон аймгийн засаг даргын дэргэдэх Эрүүл мэндийн газрын 2021 оны 02 дугаар сарын 25-ны өдрийн 01/166 тоот албан бичгээр хариу ирүүлсэн.

4 Зардлын данстай холбоотой асуудал

4.1 Илрүүлэлт: Байгууллагын өмнөх удирдлага 2020.03 сард эрх бүхий байгууллагын тушаал шийдвэргүй, аймгийн засаг даргын эрүүл мэндийн газрын нягтланд хуулийн хүрээнд зохион байгуулах гэсэн цохолттой албан бичгийг үндэслэн өөртөө 102 цагийн илүү цагийн хөлс 946.4 мянган төгрөгийг авсан.

4.2. Эрсдэл: Ашиг сонирхлын зөрчил үүсэх

*4.3. Өгсөн зөвлөмж:*Төсвийн шууд захирагч нь удирдах дээд байгууллагын шийдвэрийг үндэслэн цалин урамшууллыг бодож байх.

Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар: Орхон аймгийн засаг даргын дэргэдэх Эрүүл мэндийн газрын 2021 оны 02 дугаар сарын 25-ны өдрийн 01/166 тоот албан бичгээр хариу ирүүлсэн.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2020 оны 06 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ

ХЯНАСАН:
ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР: Ц.НАРМАНДАХ

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР: Б.ЭРДЭНЭ

БЭЛТГЭСЭН:
АУДИТОР: Т.БОЛОРМАА

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо:	2020
Аудитын нэр:	*Орхон аймгийн засаг даргын дэргэдэх Эрүүл мэндийн газрын 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудит*
Аудитын код:	ОРА-2021/3/СТА-ТШЗ
Шалгагдсан байгууллагын нэр:	**Орхон аймгийн засаг даргын дэргэдэх Эрүүл мэндийн газар**
Мянган төгрөгөөр	

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдвэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
			Нэр	Албан тушаал	Овог нэр
	1	2	3	4	5
1	Тус байгууллага нь 2020 оны үндсэн цалин болон нэмэгдэл цалингийн сангаас байгууллагын даргын 2020 оны 1 дүгээр сарын 24-ны өдрийн Б/04 дүгээр тушаалаар үндсэн цалингийн 40% буюу 316.6 мянган төгрөгөөр шагнасан, нэмэлт санхүүжилтийн данснаас 2020 оны 09 дүгээр сарын 03-ны өдрийн 65 тоот төлбөрийн хүсэлтээр Эрүүл мэндийн салбарын ажилчдын В вирусын шинжилгээний төлбөр 4,500.0 мянган төгрөг, нийт 4,816.6 мянган төгрөгийг олгосон.	4,816.6	Албан шаардлага	Даргын үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч, Нягтлан бодогч	Д.Сүхээ, Н.Чулуун-Эрдэнэ
2	Байгууллагаас илүү цагийн хөлс бодож олгохдоо 2020 оны 02 сард 31.5 мянга, 2020 оны 06 сард 100.6 мянган төгрөгийн илүү цаг ажилласны хөлсийг 2 ажилтанд буруу, илүү тооцоолж олгосон.	132.1	Төлбөрийн акт	Даргын үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч, Нягтлан бодогч	Д.Сүхээ, Н.Чулуун-Эрдэнэ
3	Тус байгууллага нь 2021 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 01/66 тоот албан бичгээр санхүүгийн тайлан, бусад шаардлагатай харилцахын баримт, материалыг ирүүлэхдээ тээвэр шатахуун, үндсэн хөрөнгийн бүртгэл хөтлөлтийн анхан шатны баримтыг Төрийн аудитын байгууллагад ирүүлээгүй, байгууллагын нярав нь 2021 оны 02 дугаар сарын 22-ны өдөр архивын нэгж болгож үдээгүй задгай, эмх цэгцгүй баримт авчирсан нь аудитын үйл ажиллагаанд саад учруулсан, албан үүргээ биелүүлээгүй.	4,735,753.4	Сахилгын шийтгэл тооцуулах	Даргын үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч, Нягтлан бодогч	Д.Сүхээ, Н.Чулуун-Эрдэнэ
4	Цалингийн өглөг 36,251.8 мянга, НДШ-ийн өглөг 12,867.3 мянга, шуудан холбооны өглөг 180.0 мянга, хоолны өглөг 400.0 мянга, эмийн өглөг 5,959.0 мянга, байгууллагад өгөх өглөг 11,548.3 мянга, хувь хүмүүст өгөх өглөг 2,800.0 нийт 70,006.5 мянган төгрөгийн өглөг нэмж бүртгэгдсэн бол	5,010.6	Зөвлөмж	Даргын үүргийг түр орлон	Д.Сүхээ, Н.Чулуун-Эрдэнэ

	авлага дансанд бусад зардлын тооцооны авлага 71,228.03 мянган төгрөгөөр нэмэгдэж 75,017.1 мянга болсон.			гүйцэтгэгч, Нягтлан бодогч	
5	Шилэн дансны мэдээлэл Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 8.1-д "Энэ хуулийн 23.8-д заасан журамд заасны дагуу албан тушаалтан захиргааны шийдвэр гаргах, удирдах, хяналт, шалгалт хийх, хариуцлага хүлээлгэх, гэрээ байгуулах, эдгээрийг хэлэлцэх, бэлтгэх, оролцохын өмнө тус бүр ашиг сонирхлын зөрчилгүй гэдгээ илэрхийлсэн мэдэгдэл гаргана" гэж заасны дагуу тушаал шийдвэр өмч хөрөнгө захиран зарцуулахтай холбоотой шийдвэрт ашиг сонирхлын мэдүүлэг гаргаагүй		Зөвлөмж	Даргын үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч, Нягтлан бодогч	Д.Сүхээ, Н.Чулуун-Эрдэнэ
6	Нэмэлт санхүүжилтийн данснаас 2020 оны 5 дугаар сарын 11-ны өдөр “Голден мед” ХХК-аас халдвар хамгаалллын хэрэгсэл худалдан авахдаа нэг удаагийн маскыг зах зээлийн үнээс өндрөөр буюу нэг ширхэгийг нь 800 төгрөгөөр 500 ш-ийг нийт 400.0 мянган төгрөгөөр худалдан авсан.	400.0	Зөвлөмж	Даргын үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч, Нягтлан бодогч	Д.Сүхээ, Н.Чулуун-Эрдэнэ
7	Байгууллагын өмнөх удирдлага 2020.03 сард эрх бүхий байгууллагын тушаал шийдвэргүй, аймгийн засаг даргын эрүүл мэндийн газрын нягтланд хуулийн хүрээнд зохион байгуулах гэсэн цохолттой албан бичгийг үндэслэн өөртөө 102 цагийн илүү цагийн хөлс 946.4 мянган төгрөгийг авсан.	946.4	Зөвлөмж	Даргын үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч, Нягтлан бодогч	Д.Сүхээ, Н.Чулуун-Эрдэнэ
ДҮН		**4,747,059.1**			

АЛДАА ЗӨРЧЛИЙН НЭГТГЭЛИЙГ

ХЯНАСАН:
ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР: Ц.НАРМАНДАХ

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР: Б.ЭРДЭНЭ

БЭЛТГЭСЭН:
АУДИТОР: Т.БОЛОРМАА

ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АКТ

2021 оны 02 сарын 25 өдөр Дугаар 07/07 ОАА-2021/03/СТА-ТШЗ Эрдэнэт хот

ТӨЛБӨР БАРАГДУУЛАХ ТУХАЙ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд хийсэн Орхон аймгийн засаг даргын дэргэдэх Эрүүл мэндийн газрын 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Байгууллагын ажилтнуудад илүү цагийн хөлс олгохдоо 2020 оны 02 сард 31.5 мянга, 2020 оны 06 сард 100.6 мянган төгрөг, нийт 132.1 мянган төгрөгийн илүү цаг ажилласны хөлсийг 2 ажилтанд буруу, илүү тооцоолж олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16.5.5-д "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т "Шалгагдагч этгээд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаа болон төсвийн орлого бүрдүүлэх, зарцуулах, нийтийн өмч, хөрөнгө олж бэлтгэх, ашиглах, зарцуулах, хадгалах, хамгаалахтай холбоотой хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн бол төлбөрийн акт тогтооно.", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.3-д "Төлбөрийн акт тогтоохад дараах нийтлэг үндэслэлийг харгалзана", 4.2.3.3-д "цалин хөлс, шагнал урамшуулал, тэтгэмжийг зөрүүтэй тооцож олгосон" гэж заасныг үндэслэн **ТОГТООХ нь:**

1. Орхон аймгийн засаг даргын дэргэдэх Эрүүл мэндийн газрын илүү олгосон илүү цагийн хөлс 132.1 мянган төгрөгийг Орхон аймгийн Төрийн сан дахь 100210000988 тоот /Ор.Хүү торгуулийн орлого/ дансанд төвлөрүүлэх;

2. Актын биелэлтийг 2021 оны 06 дугаар сарын 15-ны дотор Орхон аймаг дахь Төрийн аудитын газар[1]т ирүүлэхийг Орхон аймгийн засаг даргын Эрүүл мэндийн газрын даргын үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч Д.Сүхээ, нягтлан бодогч Н.Чулуун-Эрдэнэ нарт хариуцуулав.

[1] Монгол Улс, Орхон аймаг, Нутгийн удирдлагын ордон, Утас: 7035-0757

ТӨЛБӨРИЙН АКТ ТОГТООСОН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР:.................................Ц.НАРМАНДАХ

АУДИТЫН
МЕНЕЖЕР.................................Б.ЭРДЭНЭ

АУДИТОР.................................Т.БОЛОРМАА

ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2021 оны 02 сарын 25 өдөр Дугаар 13/12 ОРА-2021/03/СТА-ТШЗ Эрдэнэт

САХИЛГЫН ХАРИУЦЛАГА ТООЦУУЛАХ ТУХАЙ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд хийсэн Орхон аймгийн засаг даргын дэргэдэх Эрүүл мэндийн газрын 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Тус байгууллага нь 2021 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 01/66 тоот албан бичгээр санхүүгийн тайлан, бусад шаардлагатай харилцахын баримт, материалыг ирүүлэхдээ тээвэр шатахуун, үндсэн хөрөнгийн бүртгэл хөтлөлтийн анхан шатны баримтыг Төрийн аудитын байгууллагад ирүүлээгүй, нярав Л.Даваажав нь 2021 оны 02 дугаар сарын 22-ны өдөр архивын нэгж болгож үдээгүй задгай, эмх цэгцгүй баримт авчирсан нь аудитын үйл ажиллагаанд саад учруулсан, албан үүргээ биелүүлээгүй зөрчил илэрлээ.

Энэ нь Төрийн аудитын тухай хуулийн 15.1.1-д " шаардлагатай мэдээлэл, баримт бичгийг хэлбэрээс нь үл хамааран шалгагдагч этгээд, аудитад хамрагдагч болон холбогдох бусад байгууллага, албан тушаалтнаас тогтоосон хугацаанд, үнэ төлбөргүйгээр гаргуулах, хуулбарлаж авах" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 42 дугаар зүйлийн 42.3-т "Энэ хуулийн 42.1, 42.2-т заасан үндэслэл бүрдсэн тохиолдолд төрийн аудитын байгууллага тухайн албан хаагчид холбогдох сахилгын шийтгэл ногдуулах талаар эрх бүхий албан тушаалтанд албан шаардлага өгөх ба эрх бүхий албан тушаалтан ямар шийдвэр гаргасан талаараа албан шаардлагад заасан хугацаанд төрийн аудитын байгууллагад хариу мэдэгдэнэ." гэсэн заалтыг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Орхон аймгийн Засаг даргын дэргэдэх Эрүүл мэндийн газрын нярав Л.Даваажав, Өмч хамгаалах байнгын зөвлөлийн дарга болон гишүүд нарт хуульд заасны дагуу сахилгын шийтгэл оногдуулж, биелэлтийг 2021 оны 03 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор Орхон аймаг дахь төрийн аудитын газарт ирүүлэхийг Орхон аймгийн засаг даргын дэргэдэх Эрүүл мэндийн газрын даргын үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч Д.Сүхээ, нягтлан бодогч Н.Чулуун-Эрдэнэ нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР:....................................Ц.НАРМАНДАХ

АУДИТЫН
МЕНЕЖЕР....................................Б.ЭРДЭНЭ

АУДИТОР....................................Т.БОЛОРМАА

ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2021 оны 02 сарын 25 өдөр Дугаар 13/13 ОРА-2021/03/СТА-ТШЗ Эрдэнэт

ЗӨРЧИЛ АРИЛГАХ ТУХАЙ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд хийсэн Орхон аймгийн засаг даргын дэргэдэх Эрүүл мэндийн газрын 2020 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Тус байгууллага нь 2020 оны үндсэн цалин болон нэмэгдэл цалингийн сангаас байгууллагын даргын 2020 оны 1 дүгээр сарын 24-ны өдрийн Б/04 дүгээр тушаалаар үндсэн цалингийн 40% буюу 316.6 мянган төгрөгөөр шагнасан, нэмэлт санхүүжилтийн данснаас 2020 оны 09 дүгээр сарын 03-ны өдрийн 65 тоот төлбөрийн хүсэлтээр Эрүүл мэндийн салбарын ажилчдын В вирусын шинжилгээний төлбөр 4,500.0 мянган төгрөг, нийт 4,816.6 мянган төгрөгийг олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16.5.5-д "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", Сангийн сайдын 2014 оны 03 дугаар сарын 14-ны өдрийн "Эдийн засгийн ангилал" батлах тухай 55 дугаар тушаалын "210101-Цалингийн сүлжээ болон бусад холбогдох эрх зүйн актын дагуу тогтоон олгож байгаа албан тушаалын үндсэн цалин, 210102-Төрийн албаны тухай хууль болон бусад хууль тогтоомжийн дагуу олгож байгаа нэмэгдэл цалингууд, тухайлбал онцгой нөхцөлийн, ажилласан хугацааны, зэрэг дэвийн, мэргэжлийн зэргийн, ур чадварын, дэвтэр зассан, анги удирдсан, цолны цалин гэх мэт үндсэн цалингаас хувиар бодож буюу үнэмлэхүй хэмжээгээр тогтоон олгож байгаа нэмэгдлүүд багтана" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-т "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.1.6-д "Төсвийг зориулалт бусаар зарцуулсан" гэж заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Орхон аймгийн засаг даргын дэргэдэх Эрүүл мэндийн газар нь үндсэн цалин болон нэмэгдэл цалингийн сангаас шагналд 316.6 мянган төгрөг, эрүүл мэндийн үзлэгт 4,500.0 мянга, нийт 4,816.6 мянган төгрөг олгосон зөрчлийг арилгаж, биелэлтийг 2021 оны 06 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор Орхон аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлэх.

2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Орхон аймгийн засаг даргын дэргэдэх Эрүүл мэндийн газрын даргын үүрэг гүйцэтгэгч Д.Сүхээ, нягтлан бодогч Н.Чулуун-Эрдэнэ нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

ДАРГА,ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР:..............................Ц.НАРМАНДАХ

АУДИТЫН
МЕНЕЖЕР..............................Б.ЭРДЭНЭ

АУДИТОР..............................Т.БОЛОРМАА